

[Axel Kristensen.]

indgreb, fordi inflationen har været stærk og vi har haft et for stort valutaforbrug. Vi kan derfor, når alle forslagene tages som en helhed, ikke anse dem for heldige, men derimod det modsatte.

Der er skrevet meget om, at oppositionen nu ikke må nøjes med kritik, men bør angive, efter hvilken linje den ville have løst opgaverne. Hertil er dog at sige, at man kan ikke se bort fra, at vi har en flertalsregering. Det er ikke nok, at de midler, der anvendes, i den givne situation er de rigtige. Vi må kræve, at der skabes sikkerhed for, at de byrder, der eventuelt lægges på befolkningen, ikke bæres forgæves, fordi regeringen i kraft af sit flertal bagefter kan begå afgørende fejl, som et mindretal ikke kan hindre. Det må derfor være en absolut forudsætning for, at en opposition kan tage et ansvar sammen med en flertalsregering, at denne i fremtiden undlader udgiftsforhøjelser og ikke opgiver statsindtægter uden efter aftale med oppositionen. Dernæst er det klart, at oppositionen, belært af erfaringerne, måtte have bindende tilsagn fra finansministeren om, at han ikke vil forøge sit overtræk i nationalbanken. Dette har jo været en afgørende fejl i fortiden. Endvidere måtte de andre inflationskilder standses. Vi kan ikke medvirke til, at foranstaltninger, der måtte være gavnlige, bringes i miskredit, fordi man kun går halvvejen og stædigt stadig lader andre inflationskilder flyde.

Det må være ganske klart, at vi ikke fortsat kan have en pristalsordning, der indeholder åbenbart inflatoriske virkninger. Det forhold, at man giver dyrtidstillæg for nogle måneder senere at tage disse penge fra lønmodtagerne gennem forbrugsafgifter, kan ikke fortsætte. Når regeringen erkender, at forbrugsevnen må nedsættes ved statsindgreb, har man faktisk erkendt, at man har ret til at gribe ind i overenskomstforholdene, og så må det være rigtigere at foretage sådanne korrektioner ved pristalsordningen, at den inflatoriske virkning begrænses, og at det virkelige formål med pristalsordningen sker fyldest; det virkelige formål må være at sikre lønmodtagerne imod at blive sorteper under en inflation i den periode, hvor overenskomsterne gælder. Jeg understreger stærkt, at der i disse be-

mærkninger ikke ligger noget om, at det, der skal ske, skal være til skade for lønmodtagerne. Disse har så lidt som andre nogen interesse i ødelæggelse af vort pengevæsen eller i et valutaunderskud, der skal betales i nye skatter.

Endvidere ønsker jeg at gøre opmærksom på, at det er absolut nødvendigt, hvis vi skal have en høj beskæftigelse med overflytning af beskæftigelse fra forbrugsproduktion til investeringsproduktion, at løsne de bånd, der binder arbejdets frihed. Der er allerede nu et skævt forhold mellem antallet af ufaglærte og faglærte, og det vil blive endnu værre, hvis det ikke lykkes at komme ind i en bedre udvikling med mindre forbrugsproduktion i forhold til investeringsproduktionen. Vi har allerede gennem mange år haft en helt urimelig arbejdsløshed blandt de ufaglærte.

Som ved mine bemærkninger om pristalsordningen ønsker jeg også her at præcisere, at dette kan ordnes på en for arbejderne fuldt tilfredsstillende måde. Det har formanden for den socialdemokratiske folketingsgruppe, det ærede medlem hr. Einer-Jensen, vist i det fag, han er formand for. Der er disse spørgsmål bragt i orden på fuldt tilfredsstillende måde for arbejderne, og det må også kunne gøres andre steder; man må kunne ordne det sådan, at lønnen betales for en given mængde arbejde og for en vis kvalitet, ikke efter hvem der har retten til at udføre arbejdet.

Den finansieringsform, vi har for boligbyggeriet, har gang på gang ført os ud i vanskeligheder. Som jeg sagde i begyndelsen af denne tale, kan vi ikke bygge mere end det, vi sparer op til at betale med. Det er ikke nok at gå ud på vælgermøderne og love et stort antal boliger eller at vedtage dem her i folketinget; hvis vi prøver på at bygge mere, end opsparingen kan finansiere, får vi kriserne. Vi må derfor kræve, at forbindelsen mellem statskassen og boligfinansieringen ophæves derved, at man overlader en kreditinstitution i lighed med kredit- og hypotekforeningerne at finansiere på samme måde, som det nu sker ved første- og andenprioritetslån. Da disse lån naturligvis i den foreliggende situation vil gå højt op, er vi villige til at give statsgaranti for sådanne tredjeprioritetslån. Herved vil boligbyggeriets mængde blive bragt